

Návody na laboratorní cvičení z analytické chemie

Název úlohy: Přímá konduktometrie

Úkol: Stanovení disociační konstanty konduktometricky

Teoretický princip:

Konduktometrie je elektrochemická metoda na měření vodivosti roztoků. Vodivost roztoků závisí na vlastnostech iontů (koncentrace, velikost a náboj) a na teplotě měření. S rostoucím odporem vodivost roztoku klesá. Množství rozpuštěných iontů charakterizuje měrná vodivost κ a molární vodivost λ . V přímé konduktometrii měříme vodivost roztoku G , ze které vypočítáme měrnou vodivost, molární vodivost, stupeň disociace α a disociační konstantu slabého elektrolytu.

$$\begin{aligned} \kappa &= G \cdot C && G - \text{vodivost roztoků [S]}, \\ & && C - \text{odporová konstanta vodivostní nádoby [m}^{-1}\text{]}, \\ & && \kappa - \text{měrná vodivost [S} \cdot \text{m}^{-1}\text{]} \\ \lambda &= \kappa/c && \lambda [\text{S} \cdot \text{m}^2 \cdot \text{mol}^{-1}], c [\text{mol} \cdot \text{m}^{-3}] \end{aligned}$$

Stupeň disociace α :

$$\alpha = \lambda/\lambda_0, \text{ kde } \lambda_0 \text{ je molární vodivost elektrolytu při nekonečně velkém zředění (} c \rightarrow 0 \text{).}$$

Disociační konstanta se vypočte ze vztahu:

$$K_d = c \cdot \alpha^2 / (1 - \alpha)$$

Postup:

Základní roztok kyseliny octové a mravenčí o koncentraci 1 mol/l nařed'te na koncentraci 0,1; 0,01; 0,001; 0,0001 mol/l. Základní roztoky kyselin standardizujte odměrným roztokem NaOH o $c = 0,1$ mol/l. Přesnou koncentraci odměrného roztoku NaOH stanovte na přímou navážku základní látky hydrogenftalanu draselného.

Změřte vodivost roztoku KCl o koncentraci $c = 0,01$ mol/l, ze které vypočtete odporovou konstantu vodivostní nádoby. Změřte vodivost připravených roztoků obou kyselin a vodivost destilované vody pro výpočet korigované hodnoty měrné vodivosti roztoků kyselin. Z naměřených hodnot vypočtete disociační konstantu kyseliny octové a kyseliny mravenčí a porovnejte s tabelovanými hodnotami. Sestrojte grafy závislosti $\kappa - \log c$ a $\lambda - \log c$.